

ViS - Vård i Samverkan

Kommun(er): samtliga i Uppsala län

Region Uppsala: Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar

Fastställt av: TL HSVO genom Redaktionsrådet ViS

Datum: 2025-11-18

Beslutsstödet Visam och akutremiss

Innehåll

Bakgrund	2
Syfte.....	2
Termer och begrepp	2
Omfattning	3
Ansvar.....	3
Kommunal primärvård	3
Regional primärvård	3
Sjukvårdens larmcentral	4
Ambulanspersonal.....	4
Hälso- och sjukvårdspersonal, akutmottagning	4
Genomförande.....	5
Bedömning	5
Dokumentation och informationsöverföring	5
Referenser	5
Dokumenthistorik	6
Bilaga.....	6
Bilaga 1. Akutremiss från kommunal hälso- och sjukvård (SBAR)	6

Bakgrund

Visam är ett beslutsstöd som ska användas vid akuta hälso- och sjukvårdsbedömningar för sjuksköterskan i kommunal primärvård. Det ger stöd för att avgöra var den fortsatta vården bäst ska ske och kan även användas som ett underlag för diskussion med individ och närstående om situationen som uppstått.

Syfte

Att tydliggöra respektive huvudmans ansvar gällande beslutsstödet Visam samt säkerställa strukturerade bedömningar vid förändrat/akuta hälsotillstånd för personer inom kommunal vård och omsorg och trygghetslarm (1) (2)

Syftet är även att patienten ska erhålla vård på rätt vårdnivå och att informationsöverföringen till nästa vårdgivare ska vara säker samt ge stöd vid val av transport.

Termer och begrepp

Exklusionsymtom	Symtom som kan innebära att sjukhusvård är nödvändigt. Patienten är för sjuk för att stanna kvar i hemmet och/eller att uppsöka vårdcentral för att erhålla vård. Personen exkluderas från vårdnivå i hemmet.
Vitalparametrar	Viktiga tecken vid medicinsk bedömning av en persons kroppsfunction.
SBAR	Strukturerad kommunikation för säker informationsöverföring i vårdkedjan.
Dyspne	Andnöd.
Makroskopisk hematuri	Urin som är synligt rödfärgad av blod.
RLS	Reaction Level Scale; klassificering av graden av medvetande eller medvetlöshet med gradering 1–8.
Uppmärksamhetsinformation	Information som avser något som avviker från det man normalt kan förvänta sig och som påverkar handläggningen av vård eller omsorg
Trygghetslarm	Trygghetslarm är en biståndsbedömd insats som ska vara trygghetsskapande och innebär att personer har möjlighet att kalla på hjälp dygnet runt om oförutsedda händelser sker. Kommunen ansvarar för alla trygghetslarm dygnet runt.

Primärvård

I denna riktlinje avses med kommunal och regional primärvård en vårdnivå. Kommuner och regioner har ett delat ansvar som huvudmän för primärvården. Från och med den 1 juli 2021 har primärvården en ny definition. Den nya definitionen innebär att primärvården ska svara för behovet av medicinsk bedömning och behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver särskilda medicinska eller tekniska resurser eller annan särskild kompetens. [Ny definition primärvården - Kunskapsguiden](#)

Omfattning

Riktlinjen gäller för samtliga vårdgivare som på uppdrag av kommunerna (huvudmän) utför hälso- och sjukvård inom ramen för kommunal primärvård i Uppsala län i samverkan med Region Uppsala. Riktlinjen omfattar personer med behov av akut bedömning inom kommunal vård och omsorg samt för dem med trygghetslarm (1)(2)

Ansvar

Respektive vårdgivare ansvarar för att upprätta lokala rutiner för hur beslutstöd och akutremiss ska användas och skapa förutsättning så att berörd personal erhåller utbildning.

Kommunal primärvård

Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har ansvar för att riktlinjer finns för säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet inom kommunens ansvarsområde, samt att patienten erhåller den vård och behandling som läkare ordinerat. MAS har också ansvar för att utreda avvikelser som uppstår i vårdkedjan mellan huvudmännen.

När en patients hälsotillstånd förändras ska tjänstgörande sjuksköterska i kommunal primärvård ansvara för att bedöma patienten med hjälp av beslutsstödet Visam. Kommunen ansvarar för alla trygghetslarm dygnet runt vilket innebär att den kommunala sjuksköterskan utför akuta hälso- och sjukvårdsbedömningar då personal som ansvarar för att svara på larm behöver stöd i bedömning av brukarens hälsotillstånd.

Sjuksköterskan ansvarar för att ID-märkning utförs i de fall patienten har kommunal primärvård och i förekommande fall med stöd av omvårdnadspersonal. Om ID-märkning inte kan genomföras ska om möjligt ID-handlingar skickas med i transporten.

Regional primärvård

Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska Region Uppsala avsätta de läkarresurser som behövs för att enskilda ska kunna erbjudas en god hälso- och sjukvård i särskilda

boendeformer, ordinärt boende samt dagverksamhet (8). Riktlinje om samarbete mellan läkare och kommunal primärvård finns som ViS-dokument (1).

Sjukvårdens larmcentral

Sjukvårdens larmcentral, SvLC, har ansvar för att besvara alla inkommande 112-samtal och ambulansbeställningssamtal inom Region Uppsala. SvLC har i uppdrag att prioritera och dirigera länets ambulansresurser utifrån parametrar som sjukdomstillstånd och det aktuella beredskapsläget. Alla operatörer som besvarar samtal är sjuksköterskor. Operatören använder ett medicinskt beslutstöd (MBS), som ger stöd för hur ärenden ska prioriteras. För att operatören på SvLC ska kunna göra en så korrekt bedömning som möjligt ska inringande hälso-och sjukvårdspersonal använda sig av SBAR och uppge vitalparametrar. Operatören bedömer lämpligt färd sätt och kommunicerar detta med kommunal sjuksköterska.

Ambulanspersonal

Ambulanspersonalens ansvar är att ta reda på allvarlighetsgrad och sjukdomstillstånd för att därefter avgöra lämpligaste åtgärd gällande transport och vårdnivå under transporten. När ambulanspersonalen gjort sin bedömning av patienten ansvarar sjuksköterska i ambulans tillsammans med remitterande läkare för vården under ambulanstransporten. Om ambulanspersonalen bedömer att annat färd sätt är mer lämpligt ska detta kommuniceras med kommunal sjuksköterska så att uppföljning av patienten kan planeras.

Hälso- och sjukvårdspersonal, akutmottagning

Sjukvårdspersonal på akutmottagningarna mottar information om patientens hälsotillstånd av ambulanspersonal. Personal på akutmottagningen omhändertar patienten med inkommande akutremiss som underlag. I de fall patienten inte bedöms vara i behov av ineliggande vård ska trygg och säker hemgång säkerställas. Personal på akutmottagningen ska kontakta tjänstgörande kommunal sjuksköterska eller ansvarig läkare i regional primärvård via telefon innan patienten lämnar sjukhuset. Läkare dokumenterar svar på akutremissen. Kopia tas sedan på remiss och skannas in. Original på akutremiss samt andra aktuella dokument skickas med patienten till hemmet. Den kommunala sjuksköterskan kan efter samtycke ta del av journalanteckningar i Cosmic (3)

Om patienten skickats in med vårdintyg för psykiatrisk tvångsvård måste akutmottagningen kontakta primärvårdens läkare om patienten skickas hem.

Genomförande

Bedömning

När den enskildes hälsotillstånd försämrats, ska en bedömning av förändrat tillstånd och beslut om vårdnivå utföras av kommunal sjuksköterska. Vid bedömningen ska checklista för beslutsstöd (Visam) användas. Detta kan ske på två sätt:

- Via Örebro's webb för utskrift och manuell dokumentation, se [Checklista beslutsstöd](#).
- Att avsedd App laddas ner och användas som stöd, se [Visam – Appar på Google Play](#) (4)

I undantagsfall och under särskilda omständigheter, då en sjuksköterska inte kan genomföra ett hembesök får bedömning ske utan beslutsstödet. Överrapportering ska även i dessa fall göras via SBAR.

Patientens journal kan utgöra stöd för bedömningen. Om det inte finns en pågående vårdrelation med kommunal primärvård kan den kommunala sjuksköterskan, efter att samtycke inhämtats, ta del av journalen i Cosmic, se [Samtycke, sammanhållen journalföring och informationsöverföring i samverkan](#) (5)

Vid behov av läkarkonsultation jourtid kontaktas beredskapsjour och under dagtid, vardagar, patientens vårdcentral alternativt mobilt närvårdsteam. Vid fara för patientens hälsa och liv och där patientens tillstånd kräver akut behandling kontaktar sjuksköterskan 112, utan föregående kontakt med läkare (6) (7).

Dokumentation och informationsöverföring

Resultatet av bedömningen utgör grund för beslut om vårdnivå och underlag för kommunikation enligt SBAR. Akutremiss ska användas vid rapportering till akutmottagningen, alternativt via telefon i brådskande fall. Dokumentation ska ske enligt vårdgivarens anvisning i patientens journal efter utförd bedömning.

Då akuta bedömningar genomförts hos personer utan pågående insatser av kommunal sjuksköterska, ska överrapportering ske till ansvarig vårdcentral med ett meddelande via Cosmic Messenger för bedömning.

Referenser

1. [Läkarmedverkan i kommunal hemsjukvård i Uppsala län](#)
2. [Ansvarsfördelning i ordinärt boende – ÄDEL](#)
3. [Cosmic– Journalvyer för HSL-personal i kommun, manual.](#)
4. [Visam – Appar på Google Play](#)
5. [Samtycke, sammanhållen journalföring och informationsöverföring i samverkan](#)
6. [Läkarkontakt och rådgivning under jourtid](#)
7. [Mobilt närvårdsteam i Uppsala](#)
8. [Hälso- och sjukvårdslag \(2017:30\) | Sveriges riksdag](#)

Dokumenthistorik

2021-01-26 Rutinen har reviderats i samarbete med berörda aktörer och samtliga bilagor kommer att justeras. (bilaga 1 och 2 är under bearbetning och kommer att uppdateras senare). Ansvar för berörda aktörer, instruktion om val av transportsätt och ansvar avseende ID-märkning har tydliggjorts. Stora justeringar har genomförts i akutremissen (bilaga 3) gällande innehåll och layout.

2022-05-05 Dokumentet har justerats redaktionellt och förtydligats utifrån ny definition av avseende primärvårdsnivå. I samband med införandet av Cosmic Link kan kommunens legitimerade personal ta del av journalanteckningar i Cosmic genom sammanhållen journalföring. Ansvar för akuta hälso- och sjukvårdsbedömningar för dem med trygghetslarm har tydliggjorts och stycke om "Dokumentation" har tillkommit.

2025-06-18 Tillgänglighetsanpassad. Bilagor (tidigare 1 och 2) avseende Visam beslutsstöd har tagits bort och ersatts med länk till aktuell app som kan laddas ner.

2025-11-18 Länk har tillagts så att Checklista beslutsstöd (ViSam) kan skrivas ut som papperskopia.

Bilaga

Bilaga 1. [Akutremiss från kommunal hälso- och sjukvård \(SBAR\)](#)